

„Tavaszi színpaletta”

Idén is egy roppant izgalmas terepi kihívásra invitálunk Benneteket, mégpedig egy **tavaszi színpaletta** elkészítésére a lakóhelyeteken! Persze a feladatnak a természethez is köze lesz – mindjárt ki is derül, miképpen!

A fakó téli időszakot követően a kikelet beköszöntével megtelik étellel a környezetünk, kizöldell erdő, mező, virágot bontanak a fák, kibújnak a különféle színekben pompázó tavaszi virágok, és a legkülönfélébb színezetű és mintázatú madarak, kétéltűek, hüllők, lepkék, bogarak és mindenféle egyéb állatok is a szemünk elé kerülnek.

A terepi feladat során az lesz a küldetésetek, hogy az **előre megadott színekhez keressetek** a lakóhelyetek szűkebb vagy tágabb környezetében olyan **vadon élő, hazánkban honos élőlényeket**, amelyeken felfedezhető egy-egy adott szín, és **fotózzátok le őket!** Így ezekből a képekből összeállíthatjátok a saját tavaszi élő színpalettátokat!

A megtalált élőlények, amiknek valamelyik színét beveszitek a színpalettátokba, lehetnek növények, gombák vagy állatok is, viszont fontos, hogy **meg is tudjátok nevezni őket** faj szinten (vagy ha ez nehéz, akkor legalább nemzetség szintjén).

A színpalettát saját készítésű fotóitokból kell összeállítani, amiket a 2021.04.17-05.23. közötti időszakban készítetek azon a településen vagy környékén, ahol a csapat két tagja lakik (vagy, ha különböző helyen laktok, akkor eldönthetitek, hogy mindkét településen kerestek-e a palettába illő élőlényeket, vagy csak az egyiken).

A lelőhelyekről **készítetek egy térképet** is, amin feltüntetitek az utakat, utcaneveket, a fontosabb épületeket, valamint berajzoljátok azokat a helyeket, ahol megtaláltátok a színeitekhez az élőlényeket.

Fontos, hogy a feladat közben óvjátok lakóhelyetek élőlényeit! Kizárólag fotókat kell készíteni róluk úgy, hogy a lehető legkisebb zavarást okozzátok számukra. Tehát kérjük, ügyeljetek arra, hogy az állatokban ne keltsetek ijedtséget, félelmet vagy fájdalmat, ne korlátozzátok őket szabadságukban, és a növényeket se tépjétek le, nekik se okozzátok sérülést!

Milyen színek közül lehet választani?

Az alábbi nyolc lehetséges szín közül **válasszatok ki négyet!** Természetesen egy adott színnek rengeteg árnyalatával találkozhattok a kerésgélés során, de azért próbáljátok az élőlényeken felfedezett színeket a leginkább hasonló megadott színhez besorolni! Csupán szemléltetésképpen megadtunk az alábbiakban néhány lehetséges árnyalatot, de ezeknél természetesen jóval többféle szín tartozhat egy-egy színcsoportba. A természetben megtalálható színeket ugyanakkor nem is mindig olyan könnyű konkrétan meghatározni, ezért is vettük egy csoportba a vöröseket és a narancsszíneket, valamint a kékeket és a lilákat.

Az alábbiak közül válasszatok ki tehát 4 szimpatikus színt:

a) „SÁRGA” (ide sorolható a sárga minden árnyalata, pl. citromsárga, napsárga, aranysárga, mustársárga, stb.)

b) „RÓZSASZÍN” (a rózsaszín és bíbor minden árnyalata, pl. babarózsaszín, ciklámen, mályvaszín, stb.)

c) „KÉK VAGY LILA” (a kékek és lilák minden árnyalata, pl. sötétkék, égbék, türkizkék, kobaltkék, világoskék, püspöklila, violaszín, stb.)

d) „VÖRÖS VAGY NARANCSSZÍNŰ” (a vörösek és narancsszínek mindenféle árnyalata)

e) „BARNA” (a barna mindenféle árnyalata)

f) „SZÜRKE” (a szürke mindenféle árnyalata)

g) „FEHÉR” (minden fehér árnyalat)

h) „FEKETE” (a teljes feketét megközelítő minden árnyalat)

(Jól látjátok: zöld színt sajnos – no és némi nehezítés okán – most nem lehet választani. ☺)

Hány élőlényről kell fotót készíteni és hogyan?

Minden színhez 2-2 élőlényt keressetek! A küldetés teljesítéséhez tehát 4x2, azaz 8 élőlény fotója szükséges!

Egy lefotózott élőlényt csak egy színhez használhattok fel.

A fotón jól láthatónak kell lennie az adott színnek, valamint az élőlénynek is jól láthatónak és beazonosíthatónak kell lennie. Ha ez a kettő nem megoldható egy képen, akkor készítsetek az adott élőlényről egy közeli fotót, ami megmutatja a fontos részletet, valamint egy távolabbit, amin az élőlény teljes egészében látszódik!

A küldetés teljesítéséhez tehát legalább egy fényképezőgépre, vagy egy jó minőségű színes fotó készítésére alkalmas mobil eszközre lesz szükségetek. A Terepi adatlapon adjátok meg, hogy milyen típusú fényképezővel vagy eszközzel készítettétek a fotókat!

Milyen élőlényeket fotózhatunk a színpalettánkba?

Vadon élő élőlényeket cserkésztetek be, és olyanok legyenek, amelyek természetes elterjedése hazánkra jellemző.

Nehezítés tehát, hogy a természetben vagy kertben ültetett növények, dísz- és szobanövények, fogságban tartott, tenyésztett, haszon-, hobbi-, díszállatok, házi kedvencek stb. közül most nem lehet választani. Az sem jó megoldás, ha egy elszökött papagájt megpillantotok a ház előtti bokron és azt fotózzátok le, hiszen a papagáj hazánkban nem honos. ☺ Ugyanez vonatkozik az állatkertből meglépett tigrisre is. ☺ Egy olyan fa viszont elfogadható, amely bár ültetve lett pl. egy parkba, de egyébként a fajnak természetes állományai is élnek hazánkban (pl. egy tölgyfa).

A színpalettákat alkothatják növények, gombák és állatok képei is; a döntést rátok bízuk, hogy melyik színhez milyen élőlényt választotok. Természetesen nem feltétel, hogy az egész élőlény abban a bizonyos színben pompázzon, elegendő, ha egy jól látható, akár kicsi de jellegzetes részlete tartalmazza az adott színt.

Fontos továbbá, hogy olyan élőlényeket fotózzatok le a színpalettába, amelyeknek ismeritek a nevét, vagy eddig ugyan nem ismertétek, de nagy bizonyossággal sikerül meghatározni a fajt (vagy ha ez nehézségbe ütközik, legalább a nemzetségét).

Érdeemes ezenkívül olyan élőlényekben gondolkodni, amelyekről valószínűleg értékelhető fotót tudtok készíteni a rendelkezésre álló fényképező eszközötökkel.

A térkép elkészítése

A térképet az alábbiak szerint tudjátok elkészíteni:

- **Ábrázoljátok és nevezzétek meg** a színtalálataitok lelőhelyeit környező **utcákat, házakat, építményeket, egyéb tereptárgyakat**, amik segítik a hely beazonosítását egy idegen számára.
- Jelöljétek be **sorszámmal vagy jelmagyarázattal** ellátva a **helyeket, ahol megtaláltátok** a kiválasztott színeitekhez az élőlényeket, és nevezzétek is meg a fajokat!
- Törekedjétek az esztétikus, könnyen értelmezhető ábrázolásra és az olvashatóan írt feliratokra! Használjátok bátran színeket, minél többet!

A Terepi adatlap kitöltése és a képek beillesztése

Érdeemes már a színvadászat előtt tanulmányozni a Terepi adatlapot, hogy tudjátok, milyen **adatokat** kell feljegyezni a küldetés teljesítése során. Az összegyűjtött adatokat a Honlapunkról letölthető **szerkeszthető Terepi adatlap** megfelelő soraiba **gépeljétek be**. (Ehhez szövegszerkesztő program szükséges, a legtöbb helyen akad olyan számítógép, amelyen telepítve van az ennek a célnak megfelelő MS Word.) Ellenőriztétek, hogy jó helyre írtátok-e be az információkat! (Pl. egy adott élőlény annál a színnél szerepel-e, amelyikhez gyűjtöttétek?)

Szúrjátok be a fotókat is: amikor a Wordben dolgoztok, kattintsatok bele a fotó számára kijelölt téglalapba, majd a 'Beszúrás' menüpontban válasszátok a 'Kép' lehetőséget. A megnyíló ablakban kikeresitek a beilleszteni kívánt fotót a számítógépről vagy az adathordozóról, majd az OK gombra kattintotok, és már be is illesztődött a kép.

Ha egy élőlényről több fotót is készítettetek a színes részlet és a faj felismerhető bemutatása miatt (részletre nagyított és távoli képek), használjátok a Terepi adatlap végén található kiegészítő lapokat! Oda is hasonló módon szúrhatjátok be a fotókat, de fontos, hogy mindenképp írjátok alájuk, hogy a kép melyik színhez és fajhoz tartozik!

Az elkészült **térképet** szkenneljétek be vagy fotózzátok le jól látható és olvasható minőségben, és **szúrjátok be** a megfelelő helyre hasonló módon, mint a fotókat.

Ha esetleg sehogyan sem sikerült volna ezzel a módszerrel a dokumentumba illeszteni a képeket, ne csüggedjétek, ebben az esetben az is jó megoldás, ha mellékletként csatoljátok azokat az e-mailhez.

Az elkészült tavaszi színpaletta adatlapjainak beküldése

Reméljük, hogy a lakóhelyeteken élő élőlények színeinek megfigyelésével vidám és izgalmas pillanatokat élhettek át, és ez a küldetés ismét kicsit újabb nézőpontba helyezi számotokra a lakókörnyezeteteket!

A Terepi feladat beküldése feltétele a második fordulón való részvételnek, és **értékes pontokat jelent** a csapatoknak magán a végső megmérettetésen is.

Fontos, hogy az elkészült Tavaszi színpaletta Terepi adatlapját kizárólag **elektronikus formában** lehet beküldeni, amelyet az alábbi e-mail címre küldjétek:

tiszatajkozalapitvany@gmail.com

A tárgy mezőbe feltétlenül írjátok be a csapatneveteket, és hogy „terepi feladat”!

Beküldési határidő: 2021. május 23.

Izgalmas „tavaszi színpaletta-fotózást” kívánunk!